

JOHDANTO

Euroopan unioni muodostaa kodin 450 miljoonalle ihmiselle, joilla on erilaisia etnisiä, kulttuurisia ja kielellisiä taustoja. Euroopan maiden kielelliset rakenteet ovat monimutkaisia, sillä niitä ovat muokanneet historialliset ja maantieteelliset tekijät ja ihmisten liikkuminen. Nykyisin Euroopan unionissa on 20 virallista kieltä¹, ja sen maantieteellisellä alueella puhutaan noin 60 muuta alkuperäis- ja siirtolaiskieltä.

Monikielisyydellä viitataan sekä tilanteeseen, jossa useita kieliä puhutaan tietyllä maantieteellisellä alueella, että henkilön kykyyn hallita useita kieliä. Molemmissa merkityksissä monikielisyys on Euroopan olennainen piirre.

Vieraiden kielten osaamisen tuottamat hyödyt ovat kiistattomia. Vieraan kielen hallinta auttaa ymmärtämään eri elämäntapoja, mikä puolestaan vahvistaa kulttuurienvälisestä suvaitsevaisuutta. Lisäksi kielitaito helpottaa työskentelyä, opiskelua ja matkustamista eri puolilla Eurooppaa ja mahdollistaa kulttuurienvälisen kommunikoinnin.

Euroopan unioni on aidosti monikielinen instituutio, jonka ihanteena on yksi kulttuurien ja kielten moninaisuuden sisältävä yhteisö. Tämän ihanteen toteutumiseksi Euroopan komissio antoi marraskuussa 2005² ensimmäisen komission tiedonannon, jossa käsitellään monikielisyyttä.

Komission monikielisyyttä koskevan politiikan **kolme keskeistä tavoitetta** ovat kieltenoppimisen vauhdittaminen, terveen monikielisen talouden edistäminen ja EU:n lainsäädännön, menettelyiden ja tietojen asettaminen kansalaisten saataville heidän omilla kielillään.

Marraskuun 5. päivän ja joulukuun 7. päivän välisenä aikana 28 694 kansalaiselta³ Euroopan unionin 25 jäsenvaltiossa sekä Bulgariassa, Romaniassa, Kroatiassa ja Turkissa tiedusteltiin heidän kokemuksiaan ja havaintojaan monikielisyydestä osana Eurobarometri-tutkimusta 64.3.

Tässä yhteenvedossa keskitytään monikielisen yhteiskunnan kolmeen keskeiseen tekijään:

- Pitkän aikavälin tavoite siitä, että kaikki EU-kansalaiset kykenevät kommunikoidaan vähintään kahdella kielellä äidinkieltensä lisäksi⁴
- Elinikäinen kieltenoppiminen hyvin varhaisesta iästä lähtien⁵
- Koulutuksen merkitys

¹ Euroopan unionin viralliset kielet ovat englanti, espanja, hollanti, italia, kreikka, latvia, liettua, malta, portugali, puola, ranska, ruotsi, saksa, slovakki, sloveeni, suomi, tanska, tšekki, unkari ja viro. Iiristä tulee 21. virallinen kieli 1. tammikuuta 2007. Bulgarian ja Romanian liittymisen jälkeen Euroopan unionissa käytetään 23 virallista kieltä.

² KOM(2005) 596: *Uusi monikielisyyden puitestrategia*
<http://europa.eu.int/languages/fi/document/74>

³ Tutkimus kattaa kussakin maassa vähintään 15-vuotiaat henkilöt, joilla on jäsenvaltion kansalaisuus. Euroopan unioniin liittymässä olevissa maissa ja ehdokasmaissa tutkimus kattaa kyseisten maiden kansalaiset sekä niissä maissa asuvat EU:n jäsenvaltioiden kansalaiset, jotka hallitsevat riittävästi maan kansallisen kielen (kansalliset kielet) vastatakseen kyselylomakkeeseen.

⁴ KOM(2003) 449: *Kieltenoppimisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistäminen: Toimintaohjelma 2004–2006*

http://europa.eu.int/comm/education/doc/official/keydoc/actlang/act_lang_fi.pdf

⁵ Maaliskuussa 2002 kokoontuneen *Barcelonan Eurooppa-neuvoston* päätelmät
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

LÄHTÖKOHTA

Nykyisin Euroopan unioni on monikielinen kahdessa merkityksessä: sen maantieteellisellä alueella puhutaan monia alkuperäiskieliä ja kohtuullinen osuus sen kansalaista hallitsee useita kieliä. Kielitaito ei ole kuitenkaan jakautunut tasaisesti kaikkialle Eurooppaan, ja sen kansalaisia on kannustettava oppimaan vieraita kieliä.

D48a Mikä on äidinkielenne?

ÄIDINKIELI - % VASTAUKSISTA (SPONTAANI - USEAMPI VASTAUS MAHDOLLINEN)⁶			
	Valtion kieli (kielet), viralliset kielet, joilla on virallinen asema EU:ssa⁷	Muut EU:n viralliset kielet⁸	Muut kielet⁹
BE	hollanti 56 %, ranska 38 %, saksa 0,4 %	5 %	3 %
CZ	98 %	2 %	0,7 %
DK	97 %	2 %	2 %
DE	90 %	3 %	8 %
EE	82 %	1 %	18 %
EL	99 %	0,2 %	0,7 %
ES	espanja 89 %, katalaani ¹⁰ 9 %, galego ¹¹ 5 %, baski ¹² 1 %	1 %	2 %
FR	93 %	6 %	3 %
IE	englanti 94 %, iiri 11 %	2 %	0,2 %
IT	95 %	5 %	1 %
CY	98 %	2 %	1 %
LV	73 %	1 %	27 %
LT	88 %	5 %	7 %
LU	luxemburg 77 %, ranska 6 %, saksa 4 %	14 %	0,8 %
HU	100 %	0,8 %	0,6 %
MT	97 % malta, 2 % englanti	0,6 %	-
NL	96 %	3 %	3 %
AT	96 %	3 %	2 %
PL	98 %	1 %	1 %
PT	100 %	0,6 %	0,1 %
SI	95 %	1 %	5 %
SK	88 %	12 %	2 %
FI	suomi 94 %, ruotsi 5 %	0,8 %	0,4 %
SE	95 %	5 %	2 %
UK	92 %	3 %	5 %
BG	90 %	0,4 %	11 %
HR	98 %	1 %	0,8 %
RO	95 %	6 %	0,7 %
TR	93 %	0,5 %	7 %

⁶ Kysymykseen voidaan antaa useampi vastaus eli vastaajat voivat nimetä useita kieliä äidinkielekseen. "Ei osaa sanoa" -vaihtoehto on myös mahdollinen. Näin ollen jossain maassa puhuttavien kielten yhteismäärä voi olla yli tai alle 100 prosenttia. Vastaukset on annettu spontaanisti, ja ne on merkitty valmiiseen luetteloon.

⁷ Valtion kielillä on virallinen asema koko maassa. Virallisilla kielillä on virallinen asema maan tietyssä osassa tai koko maassa. Alueelliset kielet, joilla on virallinen asema EU:ssa, ovat katalaani, galego ja baski.

⁸ "Muut EU:n viralliset kielet" -luokka sisältää EU:n viralliset kielet, joita puhutaan sellaisessa maassa, jossa ne eivät ole virallisen kielen asemassa.

⁹ "Muut kielet" -luokka sisältää siirtolaiskielet ja alueelliset/vähemmistökielet, joilla ei ole virallista asemaa EU:ssa.

¹⁰ Katalaanin kielen asema on turvattu Katalonian autonomiasta annetussa laissa (4/1979), jossa säädetään, että katalaani ja kastilia ovat molemmat Katalonian virallisia kieliä. Kielten standardoinnista Kataloniassa annettu laki 7/1983 korvattiin kielipolitiikasta annetulla lailla (säädös nro 1, 7. tammikuuta 1998).

¹¹ Galegon kielen asema turvataan Galician autonomiasta annetussa laissa (1982), jossa säädetään, että sekä galego että kastilia ovat virallisia kieliä. Galician kielten standardoinnista annetussa laissa (1983) vahvistetaan galegon käyttöä kaikilla yhteiskunnan aloilla.

¹² Baskin kieli turvataan Baskimaan autonomiasta annetussa laissa (1979), jossa säädetään, että sekä baski että kastilia (espanja) ovat Baskimaan virallisia kieliä.

Ei ole yllättävää, että eurooppalaisten enemmistön äidinkielenä on **yksi heidän asuinmaassaan käytetyistä valtion kielistä**. Unkarilaisista ja portugalilaisista 100 % vastaajista ilmoittaa kyseisen valtion kielen äidinkielekseen.

Jokaisessa tutkimukseen osallistuneessa maassa todettiin kuitenkin olevan vähemmistö, joka puhui äidinkielenään joko muuta **EU:n virallista kieltä** kuin kyseisen valtion kieltä tai **ei-eurooppalaista kieltä**.

Luxemburgissa 14 % vastaajista ilmoittaa, että he puhuvat jotain muuta EU:n kieltä kuin kolmea valtion kieltä. Tämä voidaan yhdistää maassa asuvaan suureen portugalilaisten vähemmistöön (portugalia puhuu äidinkielenä 9 % väestöstä) ja kansainvälisten toimielinten sijaintiin maassa. Slovakian osalta 10 % vastanneista puhuu uncaria äidinkielenään¹³.

Niiden kielten osalta, jotka eivät kuulu EU:n kieliin, voidaan todeta, että Latvian ja Viron kansalaisista huomattava osa puhuu venäjää äidinkielenään (26 % ja 17 %). Tämä selittyy historiallisilla ja maantieteellisillä syillä. Kyseinen seikka on todettu myös ehdokasmaana olevan Bulgarian osalta, jossa 8 % vastanneista ilmoittaa turkin äidinkielekseen.

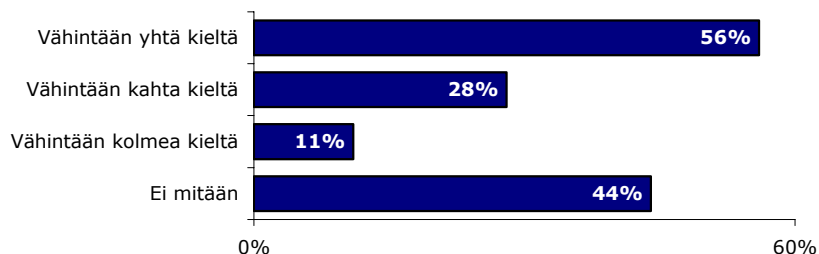
Lopuksi voidaan mainita, että joidenkin EU-kansalaisten äidinkielenä on heidän **EU:n ulkopuolella sijaitsevan alkuperämaansa kieli**. Tämä todettiin maissa, joissa on perinteisesti ollut suuri maahanmuuttajaväestö, esimerkiksi Saksassa, Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

EU:n jäsenvaltioiden kansalaisista 56 % kykenee ottamaan osaa keskusteluun jollain muulla kielellä kuin äidinkielellään. Tämä on 9 prosenttiyksikköä enemmän verrattuna vuonna 2001 saatuun tulokseen silloisessa 15 jäsenvaltiossa¹⁴. Luxemburgilaisista 99 %, slovakialaisista 97 % ja latvialaisista 95 % ilmoittaa osaavansa vähintään yhtä vierasta kieltä.

D48d Mitä kieliä, äidinkieltänne lukuun ottamatta, puhutte kyllin hyvin ottaaksenne osaa keskusteluun?

	Ei mitään	Vähintään kolme kieltä	Vähintään kahta kieltä	Vähintään yhtä kieltä
EU25	44%	11%	28%	56%

D48b-d D48d Mitä kieliä, äidinkieltänne lukuun ottamatta, puhutte kyllin hyvin ottaaksenne osaa keskusteluun?

¹³ Laki vähemmistökielistä annettiin Slovakiassa 10. heinäkuuta 1999. Se mahdollistaa vähemmistökielten käytön paikallisessa julkishallinnossa, jos vähintään 20 % paikallisyhteisöstä kuuluu vähemmistöryhmään.

¹⁴ Vakioallinen Eurobarometri 55.1

http://www.europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb55/eb55_en.pdf

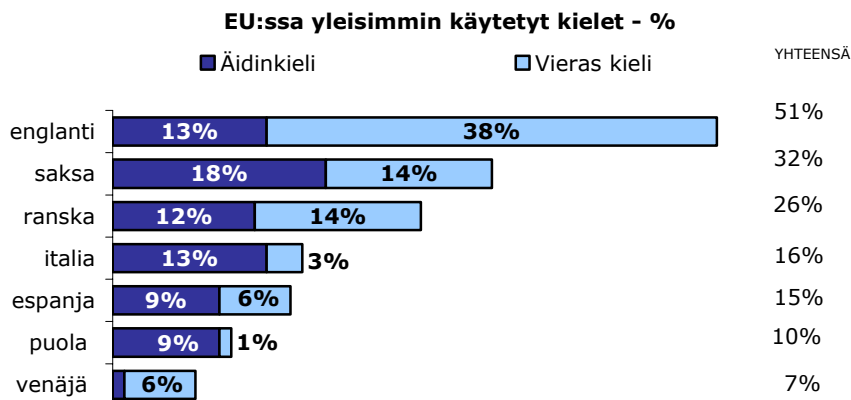
Sen tavoitteen osalta, että jokainen EU-kansalainen osaa äidinkieltänsä lisäksi vähintään kahta kieltä, **vastaajista 28 % ilmoittaa puhuvansa kahta vierasta kieltä kyllin hyvin ottaakseen osaa keskusteluun.** Tämä koskee erityisesti Luxemburgia (92 %), Alankomaita (75 %) ja Sloveniaa (71 %). Vastaajista 11 % ilmoittaa hallitsevansa vähintään kolme kieltä äidinkieltänsä lisäksi.

Kuitenkin lähes puolet, 44 %, vastaajista myöntää osaavansa ainoastaan äidinkieltään. Kuudessa jäsenvaltiossa kansalaisten enemmistö kuuluu tähän ryhmään. Kyseiset valtiot ovat Irlanti (66 %), Yhdistynyt kuningaskunta (62 %), Italia (59 %), Unkari (58 %), Portugali (58 %) ja Espanja (56 %).

Englanti on edelleen Euroopan laajimmin puhuttu vieras kieli. EU-kansalaisista 38 % ilmoittaa omaavansa riittävän englannin kielen taidon ottaakseen osaa keskusteluun. Tutkimukseen osallistuneista 29 maasta 19 maassa englanti on osatuin kieli äidinkieltä lukuun ottamatta. Tämä koskee erityisesti Ruotsia (89 %), Maltaa (88 %) ja Alankomaita (87 %).

Eurooppalaisista 14 % ilmoittaa osaavansa ranskaa tai saksaa äidinkieltänsä lisäksi. Ranska on puhutuin vieras kieli Yhdistyneessä kuningaskunnassa (23 %) ja Irlannissa (20 %), kun taas Tšekki (28 %) ja Unkarin (25 %) kansalaisten osatuimpana vieraana kielenä on **saksa. Lisäksi espanja ja venäjä kuuluvat viiden osatuimman kielen joukkoon** äidinkieltä lukuun ottamatta. Molempia kieliä osaa 6 % EU-kansalaisista.

Yhteenvedon voidaan todeta, että väestörikkaimpien jäsenvaltioiden viralliset kielet ovat odotetusti laajimmin levinneitä alkuperäiskieliä EU:ssa. Laajimmin puhuttu äidinkieli on saksa (18 %). Kun nämä tulokset yhdistetään vieraiden kielten osaamiseen, voidaan todeta **englannin olevan selvästi käytetyin kieli EU:ssa, sillä yli puolet vastaajista (51 %) puhuu sitä joko äidinkielenään tai vieraana kielenä.**

Tässä yhteydessä on korostettava, että **kielitaito on jakautunut epätasaisesti sekä Euroopan maantieteellisten alueiden että sosiaali- ja väestöryhmien kesken.**

Kohtuullisen hyvä kielitaito on havaittu olevan niiden suhteellisten pienten jäsenvaltioiden kansalaisilla, joilla on useita valtion kieliä, vähemmän käytettyjä alkuperäiskieliä tai "kielivaihtoa" naapurimaiden kanssa. Tämä koskee esimerkiksi Luxemburgia, jossa 92 % vastaajista puhuu vähintään kahta kieltä. Etelä-Euroopan maiden tai niiden maiden asukkailla, joiden virallisena kielenä on jokin Euroopan puhutuimmista kielistä, vaikuttaa olevan keskinkertainen kielitaito. Vain 5 %

turkkilaisista, 13 % irlantilaisista ja 16 % italialaisista osaa vähintään kahta kieltä äidinkieltensä lisäksi.

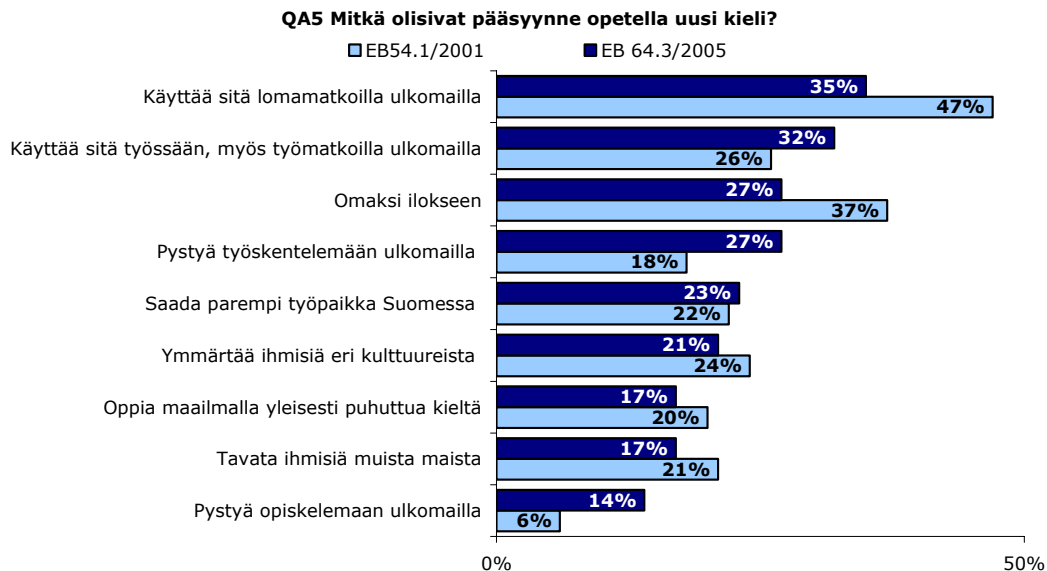
"Monikielinen" eurooppalainen on usein nuori, hyvin koulutettu tai edelleen opiskeleva, toisessa maassa kuin asuinmaassaan syntynyt henkilö, joka käyttää vieraita kieliä ammatillisessa tarkoituksessa ja jolla on hyvä oppimismotivaatio. Suuri osa eurooppalaisesta yhteiskunnasta ei siten nauti monikielisyyden hyödyistä.

EU-kansalaisten motivaatio kielten oppimiseen on keskinkertainen. EU-kansalaisista 18 % ilmoittaa opetelleensa kieliä tai parantaneensa kielitaitoaan viimeksi kuluneen kahden vuoden aikana, ja 21 % ilmoittaa aikovansa tehdä niin seuraavan vuoden aikana. Näiden tulosten perusteella **suunnilleen yhden viidestä eurooppalaisesta voidaan määritellä olevan aktiivinen kielen opiskelija¹⁵**, joka on hiljattain parantanut kielitaitoaan tai joka aikoo tehdä niin seuraavan 12 kuukauden aikana.

Ainoastaan 12 % vastaajista on parantanut kielitaitoaan aiemmin ja aikoo tehdä niin myös seuraavan vuoden aikana, jolloin heidät voidaan luokitella hyvin aktiivisiksi kielenopiskelijoiksi.

Kolme yleisintä syytä kielten oppimisen estymiseen ovat ajanpuute (34 %), motivaation puute (30 %) ja kielikurssin kustannukset (22 %). Näihin tekijöihin liittyvät myös todetut kannustimet, jotka parantaisivat kielitaitoa: ilmaiset kielikurssit (26 %) ja seuraavaksi yleisimpänä opiskelijan aikatauluihin joustavasti sovitettut kurssit (18 %).

Yleisemmällä tasolla **syitä kielten oppimiseen liittyvät yhä useammin käytännön hyötyihin**, kuten mahdollisuuteen hyödyntää kielitaitoa työssä (32 %) tai työskennellä ulkomailla (27 %), verrattuna neljä vuotta aiemmin saatuihin tuloksiin. "Pehmeämmät" motiivit, kuten vieraiden kielten käyttö loman aikana (35 %) tai kielten opiskelu omaksi ilokseen (27 %), ovat kuitenkin yhä hyvin yleisiä.

¹⁵ Hyvin aktiivinen kielen opiskelija = on opiskellut/parantanut vieraan taitoja viimeisen kahden vuoden aikana **ja** aikoo myös tehdä niin seuraavan 12 kuukauden aikana, Aktiivinen kielen opiskelija = on joko opiskellut/parantanut vieraan kielen taitoja viimeisen kahden vuoden aikana **tai** aikoo tehdä niin seuraavan 12 kuukauden aikana, Ei-aktiivinen kielen opiskelija = ei ole opiskellut/parantanut vieraan kielen taitoja viimeisen kahden vuoden aikana **eikä** aio tehdä niin seuraavan 12 kuukauden aikana.

HAASTEET

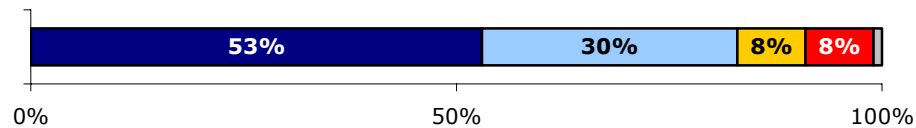
Nykyinen tilanne asettaa huomattavia haasteita niiden tavoitteiden saavuttamiselle, jotka on asetettu Euroopan monikieliselle yhteiskunnalle. Näihin haasteisiin sisältyy muun muassa vaatimus vastaamisesta kansalaisten haluun oppia kieliä, tavoitteiden täyttäminen poliittisella tasolla ja "äidinkieli + kaksi kieltä" -tavoitteen saavuttaminen.

Ensinnäkin, eurooppalaisten keskuudessa vallitsee huomattava yksimielisyys useiden kielten osaamisen hyödyistä. Jäsenvaltioiden kansalaista 83 % katsoo, että vieraiden kielten osaaminen on tai voisi heille henkilökohtaisesti hyödyllistä. Yli puolet jäsenvaltioiden kansalaisista (53 %) arvostaa kielitaidon erittäin hyödylliseksi. Ainoastaan 16 % vastaajista ei näe monikielisyydestä olevan hyötyä.

Käytännössä jokainen henkilö Ruotsissa (99 %), Kyproksessa (98 %) ja Luxemburgissa (97 %) tunnustaa kyseiset hyödyt. Myös niissä maissa, joissa kielten opiskelun kannatus on alhaisin, eli Portugalissa ja Kreikassa, kolme neljästä kansalaisesta katsoo kielten osaamisen olevan hyödyllistä.

QA1 Onko tai olisiko vieraiden kielten osaaminen mielestänne erittäin hyödyllistä, melko hyödyllistä, ei kovin hyödyllistä vai ei lainkaan hyödyllistä Teille henkilökohtaisesti?

■ Erittäin hyödyllistä ■ Melko hyödyllistä ■ Ei kovin hyödyllistä ■ Ei lainkaan hyödyllistä ■ EOS

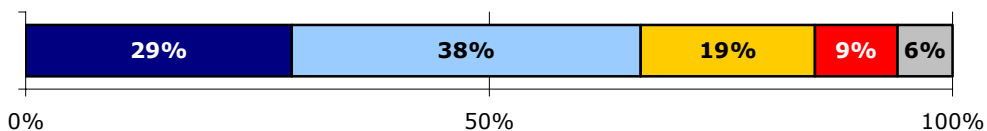

Tämä kannatus ulottuu poliittiselle tasolle, sillä 67 % vastaajista on samaa mieltä siitä, että kielten opetuksen pitäisi olla politiikassa etusijalla. Vastaajista 29 % on täysin samaa mieltä kyseisestä näkökannasta.

Selvitykseen osallistuneista 29 maasta kansalaisten enemmistö on asiasta samaa mieltä 26 maassa. Tämä koskee erityisesti Etelä-Euroopan maita, joissa kielitaito on myös todettu keskimääräiseksi. Kyproslaisista 87 % ja kreikkalaisista 82 % katsoo, että kielten opetuksen pitää olla politiikassa etusijalla. Sen sijaan ehdokasmaana olevassa Kroatiaassa (55 % on eri mieltä) ja Suomessa (53 %) kansalaisten enemmistö vastustaa tätä näkökantaa.

QA12.1 Missä määrin olette samaa tai eri mieltä kustakin seuraavasta? Kielten opetuksen pitäisi olla politiikassa etusijalla - % EU

■ Täysin samaa mieltä ■ Melko samaa mieltä ■ Melko eri mieltä

"Äidinkieli + kaksi kieltä" -tavoite saa myös varovaista tukea eurooppalaisilta, sillä 50 % heistä on samaa mieltä siitä, että Euroopan unionissa kaikkien pitäisi osata puhua oman äidinkieltensä lisäksi kahta kieltä. Vastaajista 44 % on eri mieltä kyseisestä tavoitteesta. Eurooppalaisista 28 % ilmoittaa, että he voivat ottaa osaa keskusteluun kahdella vieraalla kielellä.

Mielipiteet vaihtelevat huomattavasti eri maiden välillä. Tavoitetta kannatetaan enemmän Etelä- ja Itä-Euroopan maissa. Tämä koskee erityisesti Puolaa (75 %), Kreikkaa (74 %) ja Liettuaa (69 %). Ruotsin (27 %) ja EU:hun liittymässä olevan Bulgarian (27 %) kansalaiset kannattavat suhteellisesti vähiten ajatusta siitä, että kaikkien pitäisi osata puhua äidinkieltensä lisäksi kahta kieltä.

Valtioiden ja hallitusten päämiehet ottivat kyseisen tavoitteen esiin ensimmäisen kerran Barcelonassa maaliskuussa 2002¹⁶ vaatien, että vähintään kahta vierasta kieltä ryhdytään opettamaan hyvin varhaisesta iästä lähtien. **Kyseessä on pitkän aikavälin tavoite, joten aloitettua työtä on jatkettava.** Tavoite on mahdollista saavuttaa, sillä 84 % eurooppalaisista katsoo, että Euroopan unionissa kaikkien pitäisi osata puhua äidinkieltensä lisäksi yhtä kieltä.

¹⁶ Maalikuussa 2002 kokoontuneen *Barcelonan Eurooppa-neuvoston päätelmät*
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

Kysymys: A11.4. Olkaa hyvä ja sanokaa, oletteko samaa vai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa

Vastausvaihtoehto: Euroopan unionissa kaikkien pitäisi osata puhua oman äidinkielenensä lisäksi kahta kieltä

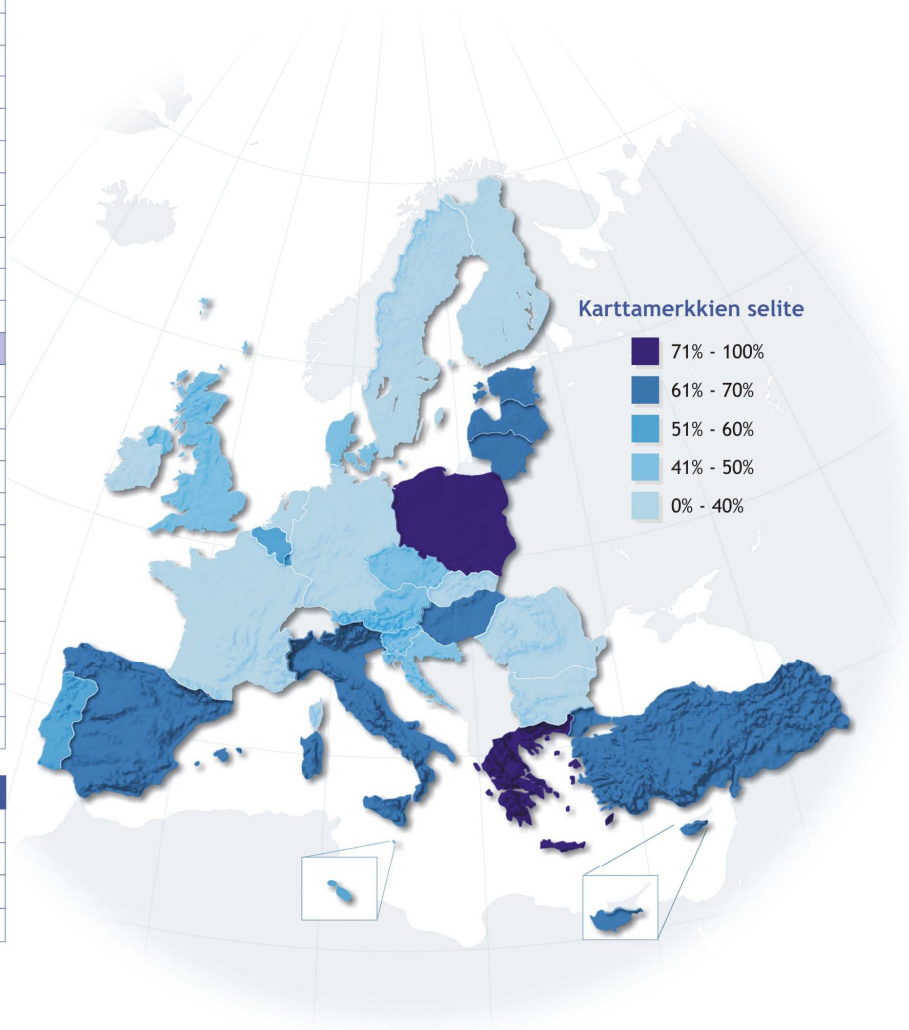
Vastaukset: Samaa mieltä

Maakohtaiset tulokset

Puola	75%
Kreikka	74%
Liettua	69%
Kypros	68%
Unkari	68%
Italia	66%
Latvia	64%
Espanja	63%
Viro	62%
Belgia	60%
Portugali	54%
Malta	54%
Luxemburg	53%
Euroopan unioni (25)	50%
Tanska	48%
Yhdistynyt Kuningaskunta	48%
Slovenia	47%
Tšekin tasavalta	45%
Itävalta	43%
Suomi	40%
Saksa	36%
Irlanti	34%
Alankomaat (Hollanti)	33%
Ranska	31%
Slovakia	30%
Ruotsi	27%

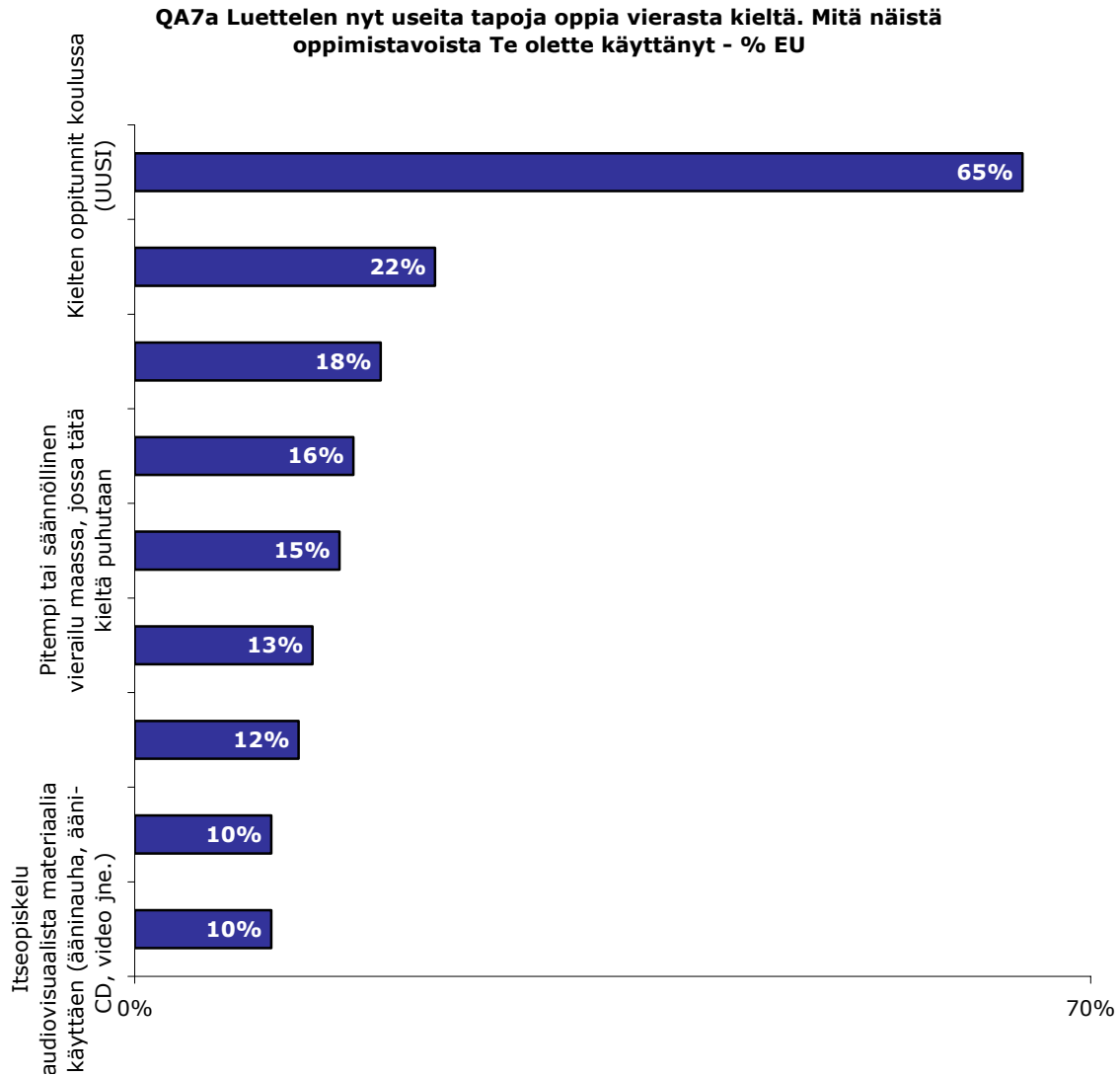
Muut maat

Turkki	63%
Kroatia	41%
Romania	37%
Bulgaria	27%

KOULUTUKSELLA ON KESKEINEN MERKITYS

Jokaisen maan koulutusjärjestelmät ja tulevat sukupolvet ovat keskeisessä asemassa, kun pyritään saavuttamaan monikielisyiden tavoitteet. Kuten (koulutuksesta, kulttuurista ja monikielisyudesta vastaava) komission jäsen Ján Figel' on todennut: **"nykyinen nuori polvi tulee rikastuttamaan Euroopan monikielistä yhteiskuntaa"**¹⁷.

Eurooppalaiset oppivat kieliä erityisesti perusasteen ja toisen asteen koulussa. Suuri enemmistö (65 %) ilmoittaa oppineensa vieraita kieliä koulujen kielitunneilla. Kysyttäessä sitä, missä vastaajat ovat parantaneet kielitaitoaan, 59 % heistä nimeää toisen asteen koulun ja 24 % perusasteen koulun. **Koulu on monelle eurooppalaiselle ainoa paikka vieraiden kielten oppimiseen.**

¹⁷ Lehdistötiedote Euroopan kielten teemapäivästä, 26. syyskuuta 2005.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1179&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=fr>

Eurooppalaiset ovat hyvin yksimielisiä siitä, että nuorten on tärkeä oppia vieraita kieliä. EU-kansalaisista 73 % mainitsee paremmat työmahdollisuudet nuorten tärkeimmäksi syyksi opiskella äidinkieltensä lisäksi muita kieliä. Vastaajista 38 % ilmoittaa kielen maailmanlaajuisen aseman motiiviksi nuorille kielten opiskeluun. **Käytännössä kukaan (0,4 %) ei katso, ettei nuorten olisi tärkeä hankkia kielitaitoa.**

Suurin osa eurooppalaisista on sitä mieltä, että sopivin ikä sekä ensimmäisen että toisen vieraan kielen opetuksen aloittamiseen lapsille on kuudesta ikävuodesta eteenpäin (55 % ja 64 %) eli perusasteen koulussa.

Kahden vieraan kielen opiskelun aloittamista varhaisessa vaiheessa koskevan tavoitteen osalta **39 % EU-kansalaisista hyväksyisi sen, että lapset aloittavat vieraan kielen opiskelemisen ennen kuudetta ikävuotta.** Toisen vieraan kielen osalta asiasta on samaa mieltä ainoastaan 17 % vastaajista.

EU-kansalaisista 77 % katsoo, että lasten olisi opiskeltava englantia ensimmäisenä vieraana kielenä. Englanti asetetaan ensimmäiselle sijalle kaikissa selvitykseen osallistuneissa maissa lukuun ottamatta Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Irlantia ja Luxemburgia. Seuraavina ovat ranska 33 %:n ja saksa 28 %:n osuudella vastaajista.

Entä mitä kahta kieltä - äidinkieltänne lukuun ottamatta - lasten pitäisi mielestänne opetella?

englanti	ranska	saksa	espanja	venäjä	italia	ruotsi
77%	33%	28%	19%	3%	2%	0%
88%	50%	7%	9%	0%	1%	-
89%	9%	66%	4%	9%	0%	-
94%	13%	62%	13%	0%	0%	0%
89%	45%	3%	16%	6%	2%	-
94%	6%	22%	1%	47%	0%	1%
96%	34%	50%	3%	0%	6%	-
85%	44%	14%	4%	0%	1%	-
91%	2%	24%	45%	0%	6%	-
3%	64%	42%	35%	1%	4%	0%
84%	34%	17%	17%	0%	0%	-
98%	49%	19%	2%	4%	4%	0%
94%	6%	28%	1%	42%	0%	0%
93%	6%	34%	2%	43%	0%	0%
59%	83%	43%	2%	0%	1%	-
85%	4%	73%	3%	2%	2%	-
90%	24%	13%	2%	-	61%	-
90%	22%	40%	21%	0%	0%	-
84%	29%	2%	10%	4%	11%	-
90%	7%	69%	1%	10%	1%	-
90%	60%	8%	7%	-	0%	-
96%	6%	69%	3%	0%	12%	0%
87%	7%	75%	3%	6%	1%	0%
85%	10%	24%	3%	10%	0%	38%
99%	17%	35%	31%	1%	0%	1%
5%	71%	34%	39%	1%	3%	-
87%	13%	49%	5%	14%	1%	-
82%	5%	69%	2%	0%	14%	-
64%	34%	17%	7%	2%	8%	-
72%	12%	52%	1%	2%	1%	-

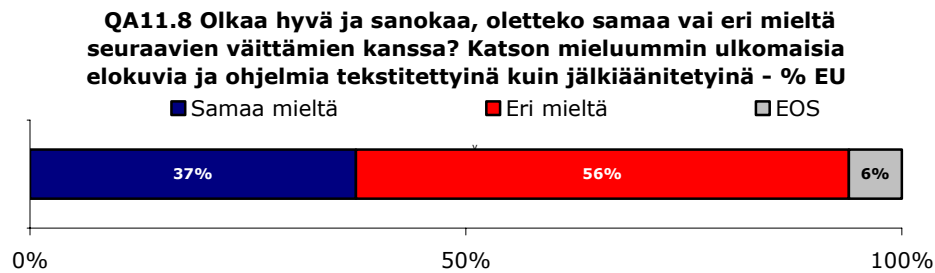
Ensimmäinen kieli

Toinen kieli

Kouluopetuksen ohella on monia muita mahdollisuuksia oppia kieliä. Lisäksi on olemassa eri oppimisympäristöjä. Selvitys osoittaa esimerkiksi, että tekstityksen käyttö voi kannustaa ja helpottaa kielten oppimista.

Niissä maissa, joissa tekstitystä käytetään yleisesti, kannatetaan hyvin selvästi ulkomaisten elokuvien ja ohjelmien katsomista alkuperäisenä ääniversiona. Tämä koskee ruotsalaisia ja tanskalaisia (94 %) sekä suomalaisia (93 %) vastaajia. On huomattava, että kyseiset maat kuuluvat niihin jäsenvaltioihin, joissa kansalaiset osaavat yleensä useita kieliä.

Keskimäärin 10 % EU-kansalaisista mainitsee käyttäneensä elokuvien katsomista alkuperäisenä ääniversiona kielten oppimiseen. **Kuitenkin suurin osa eurooppalaisista (56 %) katsoo mieluummin ulkomaiset elokuvat ja ohjelmat jälkiäänitettyinä kuin alkukielisinä tekstitettyinä versioina.** Tämä koskee erityisesti Unkaria (84 %) ja Tšekkiä (78 %).

LOPUKSI

Monikieliselle Euroopalle asetettujen tavoitteiden kannalta **tilannetta voidaan pitää lupaavana**. Vuonna 2001 tehtyihin Eurobarometri-tutkimusten¹⁸ tuloksiin verrattuna kehitys on ollut positiivinen neljän vuoden aikana:

- Niiden EU-kansalaisten määrä, jotka osaavat vähintään yhtä vierasta kieltä, on kasvanut suoraviivaisesti 47 %:sta vuonna 2001 56 %:iin vuonna 2005.
- Eurooppalaisten itse arvioiman kielitaidon taso on parantumassa. Vuoden 2001 tuloksiin verrattuna niiden henkilöiden osuus, jotka hallitsevat englannin ja espanjan, on kasvanut 4 prosenttiyksikköä. Ranskaa ja saksaa erittäin hyvin puhuvien osuus on kasvanut vastaavasti 3 ja 2 prosenttiyksikköä¹⁹.
- Neljän vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna yhä useampi eurooppalainen on nykyisin sitä mieltä, että vieraiden kielten osaaminen on hyödyllistä (83 % vuonna 2005 ja 72 % vuonna 2001).

¹⁸ Eurobarometri 54.1 Eurooppalaiset ja kielet
http://www.europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/ebs/ebs_147_summ_en.pdf ja
 Vakiomallinen Eurobarometri 55.1
http://www.europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb55/eb55_en.pdf

¹⁹ Venäjän kielen osuutta ei tutkittu Eurobarometrissa 54.1.